

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/188/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211223221
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:4211223221.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Home Credit Slovakia, a. s., Piešťany, Teplická 7434/147, proti žalovanej: W. I., nar. X. L. XXXX, bytom D., K. XX/XX, o 366,18 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 29. júna 2012 č. k. 11C/46/2012-28 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej okrem zmluvnej pokuty a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa žalovanej (nesprávne označovanej za odporcu, k správne označovaniu účastníkov tzv. sporového konania a podania začínajúceho takéto konanie por. § 79 ods. 1 a § 90 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. s. p.“ - pozn. odvolacieho súdu) uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi (i tejto nesprávne označovanej za navrhovateľa) 304,31 eur s 0,024% denným úrokom z omeškania od 13. júna 2010 do zaplatenia a náhradu trov konania 18 eur, všetko do 3 dní. Vo zvyšku potom žalobu zamietol (keď inak v tomto prípade žaloba, obvykle nesprávne označovaná za „návrh“, bola príslušným čiastkovým výrokom rozsudku označená za „návrhu“ /?!?!/?/ a súd prvého stupňa takto nesprávne pojmosloviu takpovediac nasadil korunu - tým, že obom účastníčkam, teda žalobkyňi ako právnickej osobe s právnou formou ženského rodu aj žalovanej ako fyzickej osobe ženského pohlavia priradil označenia v mužskom rode a z „návrhu“ ako podstatného mena rodu mužského naopak urobil novotvar v rode ženskom, opäť pozn. odvolacieho súdu). Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 2 písm. a/ a § 4 ods. 2 písm. l/ a ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“, časťou odôvodnenia napádaného rozsudku inak označovaného za zákon č. 258/2011 Z. z., hoci pod týmto číslom bol v Zbierke zákonov SR uverejnený zjavne sa na prejednávajúcu vec nevzťahujúci zákon o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov - do tretice pozn. odvolacieho súdu) a tiež paušálnym odkazom na § 544 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); vecne potom okrem záveru o spotrebiteľskom charaktere úverovej zmluvy účastníčok (zmluvy č. 5911004064 z 5. novembra 2009, ďalej len „Zmluva“) tým, že Zmluva neobsahovala dohodu o ručení a poistení, z tohto dôvodu sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a ak žalovaná preukázateľne nezaplatila nič, žalobkyňi bolo možné priznať len tzv. istinu s úrokom z omeškania. Dojednanie o zmluvnej pokute Zmluva neobsahovala a dojednanie nachádzajúce sa v úverových zmluvných podmienkach nebolo žalovanou podpísané, takže tu absentovala zákonná podmienka písomnej formy a to činilo žalobu podanou bez právneho dôvodu v tejto časti, dôvodil potom súd prvého stupňa, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na ust. § 142 ods. 3 O. s. p. a vecne tým, že 6% z priznanej sumy 304,31 eur je 18 eur.

Proti takémuto rozsudku a to iba voči zamietnutiu žaloby (s výnimkou zmluvnej pokuty) podala včas odvolanie len žalobkyňa s návrhom na zmenu rozsudku tak, aby žalobe v časti napadnutej odvolaním bolo vyhovené. Namietala vyvodením (súdom prvého stupňa) z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení a sčasti tiež nesprávnym právnym posúdením ním (okresným súdom) veci, keď

náležitost' predstavovanú ručením Zmluva neobsahovala preto, že toto (ručenie) ona (žalobkyňa a odvolateľka) nevyžadovala, v prípade tvrdenej absencie poistenia má potom za to, že toto bolo dojednané riadne (v bode 50 Zmluvy, resp. v zmluvných podmienkach, tvoriacich súčasť Zmluvy).

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. vec v medziach odvolania (teda pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu 1. v napadnutej časti vo veci samej, kde došlo k tzv. zvyškovému zamietnutiu žaloby, vynímajúc z toho však zamietnutie žaloby v časti zmluvnej pokuty, ktorej sa už žalobkyňa odvolaním nedomáhala a ani v odvolaní neuviedla žiadne námietky, týkajúce sa aj takejto časti rozhodnutia či prinajmenšom požiadavku na jeho korekciu aj v tomto smere a 2. v časti trov konania, v ktorej malo rozhodnutie povahu rozhodnutia závislého na hoc aj len čiastočne napadnutom rozhodnutí vo veci samej) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo / aj/ o vec samu, popri tom však najmä so zreteľom k dôvodne uplatnenej námietke nesprávneho /nie celkom úplného/ právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa však nie aj o možnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou).

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa čl. I § 4 ods. 2 písm. l/ ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí (odkaz poznámkou č. 6 v ZoSÚ na § 43 O. z.) musí obsahovať veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie.

Je už záverom konštantnej rozhodovacej praxe (judikatúry) tunajšieho odvolacieho súdu, na ktorom ani v tejto veci nevznikol dôvod nič meniť, že postihnutie konania v prvom stupni či výsledku takéhoto konania (rozhodnutia) vadou podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. je tu nielen vtedy, ak súd prvého stupňa nezistil dostatočne skutkový stav preto, že sa pri právnom posudzovaní veci (predloženej mu na rozhodnutie) obrazne vôbec netrafil (do ustanovenia zákona, dopadajúceho na prejednávajúcu vec), ale i vtedy, ak inak správne zvolené ustanovenie nesprávne vyložil (interpretoval), v oboch prípadoch za súčasného splnenia podmienky, že dôsledkom takejto interpretácie bola nesprávnosť či omyl v skutkových zisteniach, mylný záver o úplnosti alebo dostatočnosti podkladov pre takéto zistenia, resp. tiež týkajúci sa toho, čo z tvrdení sporiacich sa účastníkov možno a čo naopak nemožno považovať za preukázané (v tejto súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 10Co/187/2012 z dnešného dňa, inak vydané vo veci Okresného súdu Dunajská Streda jeho sp. zn. 8C/125/2012). Stále preto treba trvať i na tom, že nemožno prisvedčiť niektorým názorom teórie i rozhodovacej praxe súdov, 1. preferujúcim (inak za cenu nekorektného narábania s pravidlami používania štátneho jazyka) nemäkčenú podobu slova „správne“ z ustanovenia, o ktoré tu ide, 2. usilujúcim sa takto o výklad v prospech dostatočnosti nájdenia (súdmi prvého stupňa) rozhodného práva (tu rozumej bez ohľadu na to, či toto bude aj akceptovateľným spôsobom použité) a 3. prakticky sa zasadzujúcim za povinnosť odvolacích súdov dokončiť konania (čiže prvostupňové rozhodnutia nerušiť, ale ich potvrdzovať alebo nanajvýš meniť) v prevažnej väčšine prípadov, teda aj vtedy, ak na podporu spôsobu rozhodnutia zvoleného v prvom stupni bola použitá pochybná či celkom scestná interpretácia právnych predpisov vzťahujúcich sa na súdenu vec.

O prípad zaťaženia konania a predovšetkým napádaného rozsudku takouto vadou šlo potom aj v prejednávanej veci.

Súhlasit' totiž treba s odvolateľkou (žalobkyňou) a takto logicky nesúhlasit' so súdom prvého stupňa v tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí dojednanie o ručení alebo poistení (ako jednu z náležitostí nad rámec všeobecných náležitostí, vyžadovaných pre všetky zmluvné typy) obsahovať len vtedy, ak si veriteľ (zmluvný partner spotrebiteľa) prinajmenšom jeden z takýchto spôsobov zabezpečenia

návratnosti spotrebiteľského úveru vymienil. Aj následok v podobe bezúročnosti a nespoplatnenia spotrebiteľského úveru tu tak môže byť iba vtedy, ak z okolností prípadu v konkrétnej veci vyplýva, že veriteľ na zabezpečení záväzku splatíť spotrebiteľský úver ručením alebo poistením trval a napriek tomu sa aj takáto náležitosť do zmluvy buď nedostala vôbec, alebo sa tak nestalo platne.

Pretože súd prvého stupňa na vec nenazeral takto, ním zvolený zjednodušený, avšak nesprávny výklad úpravy v použitom zákonom ustanovení, čiže výklad v prospech nutnosti uvádzať diskutovanú náležitosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vždy, musel samozrejme spôsobiť i to, že v rámci dokazovania (obstarávania skutkových zistení) nebola žiadna pozornosť venovaná tomu, či žalobkyňa v procese uzavierania Zmluvy so žalovaným mala záujem na ručení, poistení alebo prípadne i na oboch takýchto náležitostiach (za situácie, keď výraz „alebo“ v interpretovanom ustanovení zákona i pri opretí sa o pravidlá z oblastí formálnej logiky a matematiky nasvedčuje nielen výberu jednej z oboch možností, ale tiež alternatíve ich kumulácie. Nesprávnosť výkladu poskytnutého súdom prvého stupňa tu teda bola aj z dôvodu neakceptovateľného trvania ním na súčasnom zanesení do Zmluvy ručenia aj poistenia (tu por. časť odôvodnenia z 2. strany rozsudku vyjadrenú slovami „... zmluva neobsahuje dohodu o ručení a poistení, preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov ...“) a i preto sa odôvodnenie napádaného rozsudku korektne nevyporiadalo (a ani vyporiadať nemohlo) tiež s tým, že na ručení žalobkyňa trvať vôbec nemala a dojednanie o poistení naopak Zmluva obsahovať mala (nech aj v tomto prípade doterajší obsah spisu tvrdenie z odvolania o príslušnom dojednaní v bode 50 Zmluvy celkom nepotvrďuje, nakoľko jediná v spise založená kópia Zmluvy neobsahuje čitateľné číslo bodu Zmluvy, o ktorý tu ide, uvedenie inkriminovaného dojednania na lícnej strane Zmluvy činí pomerne problematickou takúto verziu i preto, že sa nejaví reálne, aby sa na rovnakom mieste mohlo ocitnúť aj ďalších 49 bodov, logicky majúcich tomu päťdesiatemu predchádzať a i pre prípad bezpečného preukázania takéhoto tvrdenia je tu potrebné vyriešiť si ešte otázku, čo - rozumej dojednanie koho s kým - mal zákonodarca na mysli v prípade zakotvenia ním do zákona náležitosti spotrebiteľského úveru v podobe veriteľom vyžadovaného poistenia).

Za opísaného stavu vecí ale založenie rozsudku v napadnutej časti na nesprávnom právnom posúdení veci zapríčinilo ako neúplnosť skutkových zistení (potrebných pre rozhodnutie o príslušných čiastkových požiadavkách žalobkyne jedným alebo druhým do úvahy prichádzajúcim spôsobom), tak i praktickú nepreskúmateľnosť rozhodnutia v takejto časti - spôsobenú tým, že po vyvrátení jediného dôvodu použitého súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia tu už nebol žiaden iný, schopný presvedčiť o tom, že tzv. zvyškové zamietnutie žaloby by mohlo byť predsa len vecne správnym rozhodnutím.

Odvolaciemu súdu preto ani neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci i vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a podporne aj f/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci, o trovách konania i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.) a to s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim na relevantné otázky patričné odpovede (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.